

G. Pedersen: Jeg skal tillade mig med et Par Ord at supplere, hvad der fornylig er yttret af den ærede Ordfører med Hensyn til den Parallel, som den høitærede Minister vilde drage imellem Skolelærernes Ratelse og Præstevalget, saaledes som det har været paatænkt af Udvalgets Flertal. Det maa i saa Henseende erindres som et meget væsentligt Moment og som Noget, der gjør en meget væsentlig Forskel, at Sogneraadet ikke er blevet valgt væsentligst af Hensyn til Skolelærervalget. Valget af Sogneraadet er jo naturligvis en Handling, som er foregaaet med de mange kommunale Fornødenheder og Bestillinger for Die og, forsaavidt som der ikke tilfældigvis i det Dieblis, da Kommunevalget foregaar, forestaar Bestielsen af en Skolelærerplads, saa er dette en Sag, der ligesom saa mange andre ligger aldeles udenfor Tanken ved Valget af Sogneraadetsmedlemmer. Jeg tror derfor ikke, at der kan drages nogen Analogi imellem Sogneraadet og det Udvalg, som skal repræsentere Menigheden i Tilfælde af Præstevalg, og som fremkommer ved Minoritetvalg, hvorfor dette Valg jo har det Fortrin fremfor ethvert Sogneraadvalg, at de forskjellige Ansøuker og Afhygninger kunne blive repræsenterede, saa at man i Udvalget vil faae et saa fuldtro Billede, en saa fuldtro Afpejling af de herskende Stemninger og Meninge, som det overhovedet er muligt at bringe tilveie. — Jeg erkjender det formelt Berettigede i den høitærede Ministers Indvending imod, at der ikke i Betænkningen er nævnet Navnene paa dem, der hylde den ene og den anden af de Ansøuker, som der ere komne tilorde, og jeg erkjender ogsaa det Berettigede i denne Bemærkning, forsaavidt som der et Sted i Betænkningen staar, at „Nogle“ have troet, at det var bedst ikke at lade dette Lovforslag blive til Lov, førend den Folkekirken ved Grundlovens § 75 tilfagte Forsatning var tilveiebragt; der budde vistnok her i Stedet for „Nogle“ have staet „Enkelte“. Det kan jo unegtelig være noget paafaldende, at dette Spørgsmaal nu kommer frem, efter at denne Sag nu har hoilet i en Række af Aar, og jeg hører i alt Fald ikke til dem, der have denne Ansøuker, hvorimod jeg hører til det Flertal, som foretrækker det System, der var bragt i Forslag i et tidligere bekjendt Lovforslag, som har været behandlet her i Thinget, dog med den Forskel fra den ærede Ordfører, at jeg, naar man overhovedet vil give Menigheden Indflydelse paa Valget, ikke kan erkjende, at den fuldstændige Enighed skulde være en absolut Betingelse, for at Menighedens Villie skulde tages tilfølg. Da der imidlertid ikke foreligger noget specielt Forslag, skal jeg ikke nu gaa videre ind paa Sagen. — Naar den høitærede Minister troede at have affrættet mine Ord angaaende Valgprædiken, saa vil jeg dog dertil bemærke, at selv forudsat, at alle de Indvendinge, som den høitærede Minister gjorde imod, hvad der er frem-

kommet i Betænkningen, ere rigtige — hvad jeg dog ikke kan erkjende —, saa maa det dog erindres, at Prædiken jo ikke er det ene Bestemmende, for at en Præst kan udøve en helbig Virksomhed i Menigheden; det kunde nok være, at Præstens øvrige Virksomhed og Gjerning udenfor Kirken ikke har saa lidt mere Indflydelse paa Udviklingen af det egentlige kristelige Menighedsliv end selve Prædiken. Denne maa naturligvis være en meget væsentlig Del af Præstens Gjerning, det erkjender jeg, men dersom der er en virkelig kirkelig Interesse til Stede i Menigheden, og dersom denne er repræsenteret paa forsvarlig Maade i Menighedsudvalget, saa vil der jo være forskellige Veie, ad hvilke man vil kunne faae Oplysning om Præstens hele Væsen og hans Maade at leve og virke paa, Oplysninger, som paa Grund af, at de ere langt fyldigere og paalideligere, bedre kunne lægges til Grund for en Bedømmelse end de Oplysninger, som man faar ved at høre en Prædiken af tre forskellige Præster paa samme Dag. Det, som for mig er det mest Støbende, er for det Første det, at tre Præster skulle prædike efter hinanden; thi det er en meget overnaturlig Fordring at stille til Menigheden, at den skal kunne følge tre Prædikener med Interesse og derefter have et samlet Overblik over dem, saa at den kan afgjøre, hvem der skal gives Fortrinet, forudsat, at der ikke er andre Omstændigheder tilstede, som kunne tale for at vælge en af dem. Men dernæst mener jeg, at det umiddelbare Valg og tilmed det Valg, som foregaar ved simpelt Flertal, er skiftet til at fremkalde Bevægelser og Afgjørelser, som kun ere lidet stemmende med den hele Handlings Karakter og det høitidelige Formaal, som tilsigtes med Valget. Derfor kan jeg ikke negte, at Valgprædikenen er for mig en meget lidet tiltalende Form, uagtet jeg maa erkjende, at der er noget Bestikende paa Derfladen derved; men det forekommer mig dog, at Allemperne derved overveie Fortrinene. Jeg vil endnu dertil føie den korte Bemærkning, at, naar man tænker sig Forholdene, som de efter min Mening faktisk ville udvikle sig, saa kan man let tænke sig, at en Præst paa Grund enten af sit Organ eller et mindre tiltalende Ydre er saa uheldig at falde igjennem — første Gang, det taler jeg ikke om, og heller ikke anden Gang, men lad os tænke os, at han falder igjennem tre Gange, da vil der være ligesom sat en Stempel paa ham, hvorfornøst han søger Valg, og dog kan det være, at han er en elskværdig, kristelig Præst og Sjælesørger og vilde virke til Velsignelse, hvor han kom til at virke som Præst; men dette kan ikke komme offentlig frem eller træde frem for den almindelige Bevidsthed. Det er denne Omstændighed, der er fremhævet fra forskellige Sider, og som ogsaa er kommen til Orde gjennem Presen og er kommen frem ikke mindst blandt dem, der have haft Leilighed til at kende Forholdene i Slesvig, og det er et ikke ganske uvæsentligt